

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 027310 21 Uvp
Banjaluka, 25.5.2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sudija Edine Čupeljić predsjednika vijeća, Božane Vulić i Merside Bjelobrk članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Zdravke Čučak, u upravnom sporu po tužbi „DB C.“ d.o.o. B. (u daljem tekstu: tužilac), kojeg zastupa punomoćnik S.P.I., advokat iz B., protiv rješenja broj ... od 30.7.2020. godine tužene Vlade Republike Srpske, u predmetu raskida ugovora o koncesiji za izgradnju male hidroelektrane, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 027310 20 U od 18.6.2021. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 25.5.2023. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv osporenog akta i odbijeni zahtjevi stranaka za naknadu troškova upravnog spora. Osporenim aktom raskinut je Ugovor o koncesiji za izgradnju male hidroelektrane „Š.“ na rijeci V. (MHE), zaključen 1.6.2006. godine između Vlade Republike Srpske, Ministarstva... i tužioca.

U obrazloženju sud navodi da je osporeni akt zakonit i da je pravilno utvrđeno da su ispunjeni uslovi iz odredbe člana 46. stav 1. Zakona o koncesijama („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 59/13, 16/18 i 70/20), u vezi sa članom 124. i 125. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj: 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 i „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 17/93, 3/96, 39/03, 74/04, dalje: ZOO), za raskid predmetnog ugovora o koncesiji. Ovo iz razloga što je nesporno da tužilac nije ispunio ugovorne obaveze iz Ugovora o koncesiji, jer da u periodu od 14 godina, od dana zaključenja ugovora, pa do dana donošenja osporenog akta, nije izradio projektну dokumentaciju, riješio imovinsko-pravne odnose, otpočeo izgradnju MHE i izgradnju pratećih objekata, niti je istu pustio u rad. Sud smatra da na drugačiju odluku ne utiču navodi tužbe da je tužilac predlagao tuženoj alternativno tehničko rješenje za izgradnju MHE, jer su aktivnosti oko toga prekinute zbog pasivnosti tužioca. Takođe, da ni pojava pandemije Corona virusa tokom 2020. godine nije od uticaja, imajući u vidu da je Ugovor o koncesiji zaključen 2006. godine i da su rokovi za ispunjenje ovog ugovora istekli prije pojave tog virusa, kao da je bez uticaja i to što je koncesionar M.K. preminuo, jer tužilac nije dokazao da je ta činjenica usporila ili onemogućila poštivanje rokova iz Ugovora o koncesiji. Nadalje, sud je zaključio da nije bilo osnova ni za ostavljanje naknadnog roka, u smislu odredbe člana 46. stav 3. Zakona o koncesijama i člana 127. ZOO, jer je taj ugovor zaključen 2006. godine, da su u međuvremenu od zaključenja ugovora pa do raskida istog u periodu od 14 godina, vođeni određeni pregovori između ugovarača u smislu aneksiranja

Ugovora o koncesiji, na koji način je tužena prećutno ostavljala mogućnost tužiocu da izmiri svoje ugovorne obaveze, što ovaj nije učinio.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tužilac pobija njenu zakonitost iz svih zakonom predviđenih razloga. Smatra da je tokom postupka i donošenja rješenja došlo do povrede načela pravičnosti i diskriminatorskog ponašanja na njegovu štetu kao koncesionara, te da su povrijeđene odredbe Ugovora o koncesiji koji je zaključen na period od 20 godina. Ovo iz razloga što tužena, kao ugovorna strana, nije podnosila zahtjev za ispunjenje tog ugovora, a niti je postupala u skladu sa članom 268. ZOO, pa obavještavala o činjenicama koje su od uticaja na njihov međusobni odnos, a što bi mogao biti razloga na naknadu štete. Dalje navodi da nije bilo zakonskog osnova za primjenu člana 124. vezano za član 125. do 132. ZOO, a posebno što tužena, kao koncedent, nije ostavila naknadni rok za ispunjenje ugovornih obaveza u smislu člana 46. stav 3. Zakona o koncesijama i člana 127. ZOO. Tome se dodaje i aktivna uloga koncesionara na ispunjenju odredbi ugovora, na način da je dostavljan koncedentu izvještaj vezan za realizaciju MHE „O. 1“ i „O. 2“, kao i Š. 1, 2 i 3 u toku 2019. i 2020. godine sa priložima. Dostavljena je i obavijest o daljim aktivnostima na realizaciji projekta, da su UTU na izradi, te stručno mišljenje o ocjeni povoljnosti lokacije svake MHE, pa su u tom cilju pribavljene nove vodoprivredne smjernice, a posebno o aktivnostima na zakupu javnog dobra na prostoru MHE, drugi elaborati, tehnička rješenja, studije, saglasnosti, urbanističku saglasnost lokalne zajednice, procjene uticaja na životnu sredinu. Pored toga, tokom 2018. godine dostavljene su inovirane studije malih MHE „Š. 1, 2 i 3“ (optimalizovana idejna rješenja-mart 2018. godine), te je Ministarstvu industrije, energetike i rudarstva RS dostavljen izvještaj o stepenu realizacije Ugovora o koncesiji. Dalje ističe da je smrt jednog od ranijih koncesionara M.K., te provođenje ostavinskog postupka iza njega i prenos koncesionog udjela na njegove nasljednike, odnosno novog koncesionara, opravdano uticao na dinamiku i ugovorne rokove, kojima je tužilac bio izložen ne svojom krivicom, pri čemu je na realizaciju aktivnosti na zaključenju Aneksa ugovora imala uticaj i pojava pandemije Corona virusa, s obzirom na to da strateški partner iz opravdanih razloga nije mogao doći u Republiku Srpsku da bi se aktivnosti okončale. Tako pogrešno utvrđeno činjenično stanje predstavlja pogrešan osnov za raskid Ugovora o koncesiji, posebno što nije proveden potpun postupak kako to obavezuju odredbe Zakona o koncesijama, iz kojeg razloga je doneseno rješenje jednostrano i pravno neutemeljeno. Izneseni razlozi u pobijanom rješenju nisu opravdani i dovoljni da se raskine ugovor koji je u većem dijelu već realizovan, a da se pri tome zanemari dosadašnji istorijat ugovornog odnosa kao i priroda nastalog spora, kao i do sada priložena postojeća tehnička dokumentacija, kao i okolnosti koje su nastupile i omele tužioca u pravovremenom izvršavanju ugovornih obaveza. Predlaže da se zahtjev usvoji, pobijana presuda ukine, te donese nova obavezujuća odluka uz naknadu troškova sastava zahtjeva.

Tužena u odgovoru na zahtjev navodi da ostaje kod odgovora na tužbu. Nije jasno na koje povrede Ustava RS, Zakona o opštem upravnom postupku i Zakona o koncesijama tužilac ukazuje, pa bez preciziranja o kojim odredbama se radi, ovi navodi se ukazuju paušalnim. Nije sporno da je koncesionar 2011. godine dostavio uporednu analizu tehničkog rješenja za izgradnju MHE „Š.“ definisanog vodoprivrednom osnovom sliva rijeke Vrbas i predloženog novog tehničkog rješenja za MHE Š. 1, 2 i 3, iz kojeg razloga je iskazana spremnost da se na osnovu navedenog aneksira predmetni ugovor. Međutim, zbog neaktivnosti koncesionara nije došlo do daljih aktivnosti iz kojeg razloga je potrebno naglasiti i da je zbog neispunjavanja ugovora od strane tužioca tokom proteklih 14 godina od zaključivanja ugovora, nastupila šteta za budžet Republike Srpske zbog neplaćanja

koncesione naknade, a na šta se tužilac obavezao ovim ugovorom. To plaćanje je trebalo uslijediti nakon puštanja MHE u komercijalan rad, odnosno, kako je ugovoreno, nakon isteka roka od 27 mjeseci od zaključivanja ugovora. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i cjelokupne spise predmetne upravne stvari, na osnovu odredbe 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 u daljem tekstu ZUS), odlučeno je kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Predmet ove upravne stvari je raskid Ugovora o koncesiji za izgradnju male hidroelektrane „Š.“ na rijeci V. zaključen 1.6.2006. godine između Vlade Republike Srpske, Ministarstva... i tužioca. Ugovor je raskinut, jer koncesionar nije izradio projektnu dokumentaciju, nije riješio imovinsko-pravne odnose, nije otpočeo izgradnju MHE i izgradnju pratećih objekata, niti je istu pustio u rad u roku od 27 mjeseci računajući od dana zaključenja ugovora. Cijeneći da zbog neaktivnosti koncesionara nije došlo ni do daljih aktivnosti oko predloženog novog tehničkog rješenja za MHE i aneksiranja predmetnog ugovora, zaključeno da je održavanje takvog ugovora izgubilo svoj cilj, iz kojeg razloga su se ispunili uslovi da se predmetni Ugovor o koncesiji raskine jednostrano zbog neispunjenja, saglasno članu 124. ZOO.

Među strankama, u ovoj upravnoj stvari, spornim se ukazalo da li su se ispunili uslovi da se navedeni ugovor jednostrano raskine prije nego se upozori tužilac i prije nego mu se ostavi naknadni primjeren rok za izvršenje ugovornih obaveza koje su razlog za raskid Ugovora o koncesiji.

Odredbom člana 46. stav 1. tačka a) Zakona o koncesijama, u vezi sa odredbom člana 124. ZOO, regulisan je postupak raskida ugovora od strane jedne ugovorne strane. U konkretnom slučaju koncudenta, jer druga ugovorna strana, koncesionar, nije izvršila svoju ugovornu obavezu, odnosno svoje ugovorne obaveze u roku koji je dogovoren. Ti rokovi određeni su odredbom člana 14. Ugovora od 1.6.2006. godine prema kojem se tužilac, kao koncesionar, obavezao da će izgradnju i komercijalni rad MHE izvršiti u rokovima i to: izrada i dostavljanje koncudentu studije ekonomske opravdanosti i projektne dokumentacije - 6 mjeseci, izgradnja MHE - 18 mjeseci, ispitivanje i probni rad MHE - 3 mjeseca, a rokovi se računaju od dana zaključivanja ugovora, te se koncesionar obavezao da će MHE pustiti u komercijalni rad u roku od 27 mjeseci, računajući od dana zaključivanja ovog ugovora.

Kako iz spisa proizilazi, a što tužena i navodi u osporenom aktu, da tužilac, kao koncesionar, nije izradio projektnu dokumentaciju, riješio imovinsko-pravne odnose, otpočeo izgradnju MHE i izgradnju pratećih objekata, niti je istu pustio u rad, a niti je to učinio do dana donošenja osporenog akta, to su se i po ocjeni ovog suda ispunili uslovi za jednostrani raskid ovog ugovora od strane tužene kao koncudenta. Takođe, a što pravilno zaključuje nižestepeni sud, nije bilo osnova za ostavljanje naknadnog roka iz odredba člana 46. stav 3. Zakona o koncesijama, na koju se poziva tužilac, u kojem bi tužiocu bilo omogućeno izvršenje ugovornih obaveza, a sve s obzirom na dužinu vremena proteklog od dana zaključenja ugovora i činjenicu da tužilac nije od 2018. godine preduzimao radnje u cilju izvršenja ugovora. Tužena je bila spremna da aneksira predmetni ugovor nakon što je tužilac predložio alternativno tehničko rješenje za izgradnju MHE, pa su u tom pravcu i vođene određene aktivnosti. Međutim, ove aktivnosti nisu okončane zbog pasivnog držanja

tužioca koji je čak promijenio i adresu, a o čemu nije obavijestio tuženu, pa su aktivnosti u tom dijelu i prekinute.

Tužilac ne nudi dokaze iz kojih proizlazi mogućnost realizacije ugovora u nekom primjerenom roku, već se poziva na pojedinačnu dokumentaciju koju je nesporno pribavio po zaključenju ugovora i u međuvremenu, ali to ne može biti od uticaja na drugačije rješavanje predmetne upravne stvari i upravnog spora, jer je to dokumentacija koju je bio dužan pribaviti u roku od 6 mjeseci od dana zaključenja ugovora. Ni ostale okolnosti koje tužilac ponavlja i u zahtjevu, smrt M.K. i pojava pandemije, nisu od uticaja na drugačiju odluku. I za te prigovore je nižestepeni sud u pobijanoj presudi dao valjano obrazloženje koje, kao pravilno, prihvata i ovaj sud.

Kod takvog stanja stvari, u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog njene nezakonitosti predviđen u odredbama člana 35. stav 2. ZUS, iz kojeg razloga se zahtjev tužioca odbija na osnovu člana 40. stav 1. istog zakona.

Tužilac nije uspio u sporu iz kojeg razloga je njegov zahtjev za naknadu troškova upravnog spora primjenom člana 49a. stav 1. ZUS, odbijen.

Zapisničar
Zdravka Čučak

Predsjednik vijeća
Edina Čupeljić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić